

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta:	Rambousek Petr
Téma práce:	Prokazování splnění hmotněprávních podmínek nároku na odpočet DPH v judikatuře NSS
Rozsah práce:	200 853 znaků (podle prohlášení)
Datum odevzdání práce:	9. dubna 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma je aktuální, protože zachycuje aktuální poznatky vyplývající z judikatury správních soudů, konkrétně Nejvyššího správního soudu. Právě tato systematicky provedená analýza je hlavním přínosem práce.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma vyžaduje široké znalosti v oblasti uplatňování daňového práva a schopnost abstrahovat z jednotlivých případů, které jsou omezeny předmětem konkrétního řízení, obecné poznatky. Autor provedl systematickou analýzu vymezeného okruhu judikátů Nejvyššího správního soudu, ze kterých metodou indukce vyvodil závěry.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna na úvod, 8 kapitol a závěr. K práci je přiložena příloha obsahující rozsudky, které byly předmětem analýzy, ale neodrazily přímo se ve vlastním textu práce.

4. Vyjádření k práci

Jako oponent mám z práce rozporuplný dojem. Pokud jde o vlastní téma práce, tedy analýza judikatury Nejvyššího správního soudu, není práci co vytknout. Autor podrobně popisuje použitou metodu, způsob výběru rozsudků, těžkosti, které se s tím pojily, a následně podrobně rozebírá jednotlivé aspekty prokazování splnění hmotněprávních podmínek nároku na odpočet DPH a dokládá to citáty souvisejících rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

Vedle toho však práce obsahuje mnoho problematických míst, například:

Citace uvedená v poznámce pod čarou č. 4 je v akademické práci nepřipustná. Předně z ní nevyplývá, kdy a kde konzultace proběhla. I kdyby to však v ní uvedeno bylo, lze si rozhovor představit jako primární zdroj pouze v případě, kdy se řešená problematika týká osobního prožitku dané osoby a poznatek není možné získat jinak (např. výpověď partyzána v právněhistorické práci věnované Slovenskému národnímu povstání nebo rozhovor s pracovníkem finančního úřadu v empirické práci věnované zneužívání procesních postupů při správě DPH apod.). V kontextu práce by bylo snad možné akceptovat použití, jak je uvedeno v poznámce pod čarou č. 35, tedy rozhovor s daňovým poradcem ohledně praktických zkušeností jinak krytých daňovou mlčenlivostí, avšak v takovém případě by měl být poznatek získán standardními prostředky, měl by existovat nějaký přezkoumatelný výstup rozhovoru apod. (srov. např. DISMAN Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-0139-7.), z práce by mělo být jasné proč byl vybrán právě daný respondent a ne jiný (skutečnost, že jde o otce autora, nepostačuje) a neměl by být nekriticky v práci přijat, ale mělo by s ním být dále pracováno a měl by být rozebírán, srovnán s výpověďmi jiných osob apod.

Překvapilo mě také prohlášení na straně 3 ohledně toho, že je neobvyklé, aby se zákon před vymezením předmětu právní úpravy přihlásil k unijnímu právu. Toto prohlášení je v přímém rozporu s požadavky podle čl. 48 odst. 3 Legislativních pravidel vlády, který je respektován ve

většině implementačních právních předpisů, jakkoliv je pravda, že výjimky existují, ale v rámci právního řádu jsou v menšině. Příklady uvedené v poznámce pod čarou č. 5 jsou spíše výjimky z pravidla, kupříkladu je notorieta, že občanský zákoník se v tomto směru od Legislativních pravidel vlády vědomě odchýlil, protože by to podle autorů neodpovídalo významu úvodních ustanovení.

Jak sám autor píše na straně 4, je implementace nadpojem transpozice. Nedává proto smysl hovořit o tom, že směrnice musí být nejen transponována, ale také implementována. Autor v dané souvislosti necituje žádný zdroj pro své pojetí implementace (ta zpravidla představuje transpozici a adaptaci). Jde tudíž o vlastní poznatek autora?

Na straně 57 se uvádí, že „dnes internetový gigant Alza.cz a.s. založil v začátcích své podnikání právě na absenci kamenné prodejny“. Toto prohlášení není opatřeno zdrojem a je na první pohled v rozporu např. s tímto článkem <https://www.aktualne.cz/wiki/ekonomika/alza-cz-eshop/r~i:wiki:2053/> (pokud se tím nemyslí poskytování služeb panem Zavoralem v době před založením prodejny, pak ale zase nejde o Alza.cz a.s.). Historie této společnosti není předmětem práce, avšak tento příklad anekdoticky ukazuje na potřebu lepší práce se zdroji a přesnějšího uvedení kontextu.

Na straně 59 se uvádí „Často je takový poměr založen i dohodami o provedení práce či dohodami o pracovní činnosti. Takové osoby však nebudou u správy sociálního zabezpečení evidovány jako zaměstnanci.“ Toto prohlášení je v rozporu s § 94 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

Vzhledem k vlastnímu předmětu práce jde víceméně o podružnost (s výjimkou citací konzultací), avšak vyskytují se napříč celou prací, což dojem z ní zásadním způsobem kazí.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce byl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení „Protokolu o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce“ v systému Theses.cz	V práci je podrobně popsán uvěřitelný postup provedení výzkumu, který dokladuje samostatnou práci autora, a z protokolu o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce plyne, že práce není kopií jiného známého díla.
Logická stavba práce	Práce je vystavěna logicky a její jednotlivé části na sebe vhodným způsobem navazují.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	K vybraným citacím lze mít výše uvedené výhrady. Celkově je však práce s literaturou odpovídající. S ohledem na úplnou harmonizaci v oblasti DPH postrádám v seznamu zdrojů relevantní zahraniční zdroje (citované zahraniční zdroje jsou spíše obecného charakteru), byť platí, že primárním předmětem práce je analýza judikatury Nejvyššího správního soudu. Citace neodpovídají normě ČSN ISO 690 a neobsahují zpravidla povinná pole (místo vydání, ISBN či jiný identifikátor apod.).
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza je ve vztahu k tématu provedena v nadstandardní míře.

Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je odpovídající. Práce neobsahuje grafy a tabulky. To ani není vyžadováno. Bylo by však vhodné, kdyby práce obsahovala tabulku jednotlivých judikátů s klasifikací splnění posuzovaných kritérií (např. na straně 52 se uvádí, že nekontaktnost dodavatele provázena nadpoloviční většinu zkoumaných rozsudků – bylo by zajímavé vyznačit přehledně v tabulce, kterých rozsudků se to týkalo, aby bylo možno tuto skutečnost ověřit).
Jazyková a stylistická úroveň	Práce vykazuje značné množství překlepů, chybějící interpunkce, občas se ve větách opakuje sloveso apod. V tomto směru by bylo vhodné provést redakci celého textu. Práce je jinak čtivá a s výhradou překlepů bez závažnějších jazykových nebo stylistických nedostatků.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

1. Na straně 48 se uvádí, že není veřejně dostupná metodika ke kontrolním hlášením a pro namátkové kontroly. Existuje způsob, jak ověřit existenci takových metodických postupů, a pokud ano, jak by si je autor mohl (legálně) opatřit?
2. Na str. 52 se uvádí, že „Hlavním cílem prověřování vedeného ze strany správce daně je zajištění daňové neutrality, což v praxi znamená předcházení daňovým únikům.“ Jak autor vymezuje daňovou neutralitu a jak vede k předcházení daňovým únikům?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	S ohledem na výše uvedené dílčí nedostatky navrhuji práci hodnotit jako velmi dobrou nebo výbornou , podle výsledku obhajoby.

V Praze dne 9. května 2024

JUDr. Mgr. Michal Tuláček, Ph.D.
oponent diplomové práce